

Warszawa, dnia 26 września 2018 r.

Sygn. akt VI Ka 1515/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie :

Przewodniczący: SSO Jacek Matusik

Protokolant: sekr. sądowy Anna Rusak

przy udziale prokuratora Agaty Stawiarz

po rozpoznaniu dnia 26 września 2018 r. w Warszawie

sprawy A. D., syna B. i K., ur. (...) w O.

oskarżonego z art. 18 § 3 kk w zw. z art. 286 § 1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego w Otwocku

z dnia 8 września 2017 r. sygn. akt II K 258/17

na podstawie art. 439 § 1 pkt 8 kpk uchyla zaskarżony wyrok i na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 kpk umarza postępowanie przeciwko A. D.; wydatkami za postępowanie w sprawie obciąża Skarb Państwa; zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. K. (1) kwotę 516,60 zł obejmującą wynagrodzenie za obronę oskarżonego z urzędu w instancji odwoławczej oraz podatek VAT .

Sygn. akt VI Ka 1515/17

UZASADNIENIE

A. D. został oskarżony o to, że:

I. w okresie od 28 kwietnia 2013 roku do 11 maja 2013 roku w O. województwa (...), działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, po uprzednim wprowadzeniu w błąd co do zamiaru wywiązania się z transakcji, doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem M. P. w kwocie 3571,58 zł, tj. o popełnienie czynu z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.,

II. w okresie bliżej nieustalonym jednak nie później niż do dnia 11 lipca 2013 roku w miejscowości J., pow. (...), woj. (...) pomógł nieustalonej osobie w doprowadzeniu Ł. Ś. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 1950 złotych, w ten sposób, że założył a następnie udostępnił nieustalonej osobie konto w banku (...), na które to konto zastały przelane pieniądze ze sprzedaży wystawionego portalu (...) laptopa m-ki S. (...), tj. o popełnienie czynu z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k.

Wyrokiem z dnia 8 września 2017 r. (sygn. akt II K 258/17) Sąd Rejonowy w Otwocku w ramach zarzucanych mu czynów uznał oskarżonego za winnego tego, że:

I. w celu osiągnięcia korzyści majątkowej w okresie od 10 stycznia 2013 roku do 8 maja 2013 roku w O. województwa (...), działając w zamiarze aby inna nieustalona osoba dokonała oszustwa, pomógł tej nieustalonej osobie w doprowadzeniu M. P. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 3.571,59 złotych, które polegało na

wprowadzeniu jej w błąd co do zamiaru wywiązania się z warunków umowy o pośrednictwo w internetowej sprzedaży sprzętu elektronicznego na portalu (...) nie przesyłając nabywcom wylicytowanych podczas aukcji internetowych przedmiotów, pomimo otrzymania zapłaty, w ten sposób, że zawarł w (...) Banku oddział w O., ul. (...), (...) O., umowę rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego o numerze (...), a następnie udostępnił nieustalonej osobie wszelką dokumentację związaną z zawarciem umowy tego rachunku, na który to rachunek zostały przelane pieniądze w kwocie 3.571,59 zł pochodzące ze sprzedaży wystawionego na portalu (...) przez M. P. laptopa marki A. (...) oraz telefonu komórkowego marki S. (...) i czyn ten kwalifikuje z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § k.k. i na tej podstawie skazał oskarżonego,

II. w celu osiągnięcia korzyści majątkowej od dnia 10 stycznia 2013 r. do dnia 12 lipca 2013 roku w miejscowości O. województwa (...) działając w zamiarze aby inna nieustalona osoba dokonała oszustwa, pomógł tej nieustalonej osobie w doprowadzeniu Ł. Ś. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 1.950 złotych, które polegało na wprowadzeniu go w błąd co do zamiaru wywiązania się z warunków umowy o pośrednictwo w internetowej sprzedaży sprzętu elektronicznego na portalu (...) nie przesyłając nabywcy wylicytowanego podczas aukcji internetowej przedmiotu, pomimo otrzymania zapłaty, w ten sposób, że zawarł w (...) Banku oddział w O., ul. (...), (...) O., umowę rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego o numerze (...), a następnie udostępnił nieustalonej osobie wszelką dokumentację związaną z zawarciem umowy tego rachunku, na który to rachunek zostały przelane pieniądze w kwocie 1700 złotych pochodzące ze sprzedaży wystawionego na portalu (...) przez Ł. Ś. laptopa m-ki S. (...) tj. o czyn z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. i na tej podstawie skazał oskarżonego

i ustalając, że wyżej wymienione przestępstwa popełnione zostały w krótkich odstępach czasu, z wykorzystaniem takiej samej sposobności w ramach ciągu przestępstw rozumieniu art. 91 § 1 k.k., na podstawie art. 19 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. i art. 33 § 2 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. wymierzył oskarżonemu A. D. karę roku pozbawienia wolności i karę grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych określając wysokość jednej stawki na kwotę 10 złotych; na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego obowiązek naprawienia w całości szkody wyrządzonej przestępstwem poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonej M. P. kwoty 3.571,59 zł oraz poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego Ł. Ś. kwoty 1.950 zł.

Od powyższego wyroku apelację wniósł obrońca oskarżonego, zaskarżając tenże wyrok w całości i zarzucając mu błąd w ustaleniach faktycznych w zakresie winy oskarżonego oraz rażąca niewspółmierność orzeczonej kary. Podnosząc wskazane zarzuty obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu, ewentualnie o złagodzenie orzeczonej wobec oskarżonego, kary.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Niezależnie od zarzutów podniesionych w apelacji obrońcy, Sąd okręgowy stwierdził, że w sprawie niniejszej zaistniała tzw. bezwzględna przyczyna odwoławcza określona w art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k., skutkująca koniecznością uchylecia zaskarżonego wyroku i umorzenia postępowania karnego wobec A. D. na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k.

Sąd Rejonowy skazując oskarżonego A. D. za dwa wyżej opisane przestępstwa ustalił, że „A. D. w dniu 10 stycznia 2013 roku w Oddziale (...) Banku w O., ul. (...) zawarł umowę otwarcia rachunku oszczędnościowo – rozliczeniowego nr (...). Czynności tej dokonał za namową znanej mu z widzenia kobiety, którą poznał na bazarku w O., kiedy zajmował się handlem różnymi rzeczami z Holandii przy sklepie (...). Za założenie konta w banku kobieta obiecała A. D. 50 – 100 złotych oraz dodatkowe pieniądze za wypłacanie wskazanych przez nią kwot z rachunku w późniejszych terminach. A. D. bezpośrednio po zawarciu umowy wszystkie dokumenty związane z rachunkiem jakie otrzymał w banku oddał kobiecie, która czekała na niego na ulicy, a w zamian otrzymał od niej 50-100 złotych. A. D. wówczas nadużywał alkoholu, dlatego zgodził się na warunki proponowane przez kobietę, mimo że przewidywał, iż otwarte przez niego konto może służyć do czynów zabronionych.”. Jednocześnie wobec tego, że w dniach 8 maja i 12 lipca 2013 roku nieustalona osoba posługując się rachunkiem bankowym oskarżonego dokonała dwóch oszustw na szkodę S. D. i Ł. Ś. i M. P., Sąd potraktował zachowanie oskarżonego jako dwa odrębne przestępstwa stypizowane w art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k., z tym że popełnione w ramach tzw. ciągu przestępstw określonego w art. 91 § 1 k.k.

Jednocześnie, jak wynika z załączonych do akt odpisów wyroków, A. D. był już wielokrotnie skazywany za przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. oraz art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. popełniane w okresie analogicznym, jak te będące przedmiotem niniejszej sprawy, w szczególności zaś:

I. wyrokiem Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie z dnia 28.09.2015r., sygn. akt IX K 126/14 (k.412-413) A. D. został skazany za to, że :

1. działając w zamiarze, aby nieustalona osoba dokonała oszustwa, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, ułatwił jego popełnienie poprzez udostępnienie swoich danych personalnych oraz numeru konta bankowego w (...)Banku w O., doprowadzając w dniu 11 lutego 2013r. w O., do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 9.764 złotych P. G., poprzez wprowadzenie go w błąd, co do zamiaru wywiązania się z warunków umowy o pośrednictwo w internetowej sprzedaży sprzętu elektronicznego na portalu (...) nie przesyłając nabywcom wylicytowanych podczas aukcji internetowych przedmiotów, pomimo otrzymania zapłaty, to jest za występki z art. 18 § 3 kk w zw. z art. 286 § 1 kk;

2. działając w zamiarze, aby nieustalona osoba dokonała oszustwa, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, ułatwił jego popełnienie poprzez udostępnienie swoich danych personalnych oraz numeru konta bankowego w (...)Banku w O., doprowadzając w dniu 22 lutego 2013r. w L., do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 2.215 złotych D. M., poprzez wprowadzenie go w błąd, co do zamiaru wywiązania się z warunków umowy kupna- sprzedaży (...) na aukcji nr (...) na portalu (...), nie przesyłając wylicytowanego przedmiotu, pomimo otrzymania zapłaty, to jest za występki z art. 18 § 3 kk w zw. z art. 286 § 1 kk;

3. działając w zamiarze, aby nieustalona osoba dokonała oszustwa, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, ułatwił jego popełnienie poprzez udostępnienie swoich danych personalnych oraz numeru konta bankowego w (...) Banku w O., doprowadzając w dniu 21 lutego 2013r. w W., do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 4.580 złotych M. W., poprzez wprowadzenie go w błąd, co do zamiaru wywiązania się z warunków umowy kupna- sprzedaży (...) na aukcji nr (...) na portalu (...), nie przesyłając wylicytowanego przedmiotu, pomimo otrzymania zapłaty, to jest za występki z art. 18 § 3 kk w zw. z art. 286 § 1 kk;

za które to czyny wymierzono oskarżonemu karę roku i trzech miesięcy pozbawienia wolności na podstawie art. 19 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k.

II. wyrokiem Sądu Rejonowego w Kluczborku z dnia 12.05.2015r., sygn. akt II K 125/15 (k.454) A. D. został skazany za to, że w dniu 13.02.2013r. działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej udostępnił swój rachunek bankowy nieustalonej osobie, która doprowadziła A. K. (2) do niekorzystnego rozporządzania mieniem w ten sposób, że za pośrednictwem M. L. na aukcji internetowej (...) wystawiła do sprzedaży telefon (...) nie mając zamiaru realizacji transakcji czym wyłudziła 1500zł na szkodę A. K. (2) z tym, iż przyjął, że czyn ten stanowi wypadek mniejszej wagi – tj. przestępstwo z art. 18 § 3 kk w zw. z art. 286 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k., za które, na podstawie art. 19 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 3 k.k. wymierzono oskarżonemu karę trzech miesięcy pozbawienia wolności.

Analiza treści zaskarżonego wyroku oraz przedstawionych wyżej wyroków Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie z dnia 28.09.2015r. i Sądu Rejonowego w Kluczborku z dnia 12.05.2015r., jak również treść wyjaśnień oskarżonego składanych w sprawie niniejszej oraz w sprawach, o których była mowa wyżej prowadzi do wniosku, że we wszystkich tych postępowaniach przedmiotem rozpoznania było to samo zachowanie oskarżonego polegające na tym, że na prośbę nieustalonej osoby zawarł w (...)Banku oddział w O., ul. (...), (...) O., umowę rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego o numerze (...), a następnie udostępnił tej osobie wszelką dokumentację związaną z zawarciem umowy tego rachunku przewidując, iż otwarte przez niego konto może służyć do popełnienia czynów zabronionych i godząc się na to. Jak bowiem konsekwentnie wyjaśniał oskarżony, a brak jest podstaw do zanegowania tego twierdzenia, w (...) Banku otworzył on tylko jeden rachunek na prośbę znanej mu z widzenia kobiety i był to właśnie rachunek o numerze (...), co zresztą znajduje odzwierciedlenie chociażby w treści zarzutów stawianych oskarżonemu w sprawie IX K 126/14. Niewątpliwie również z przytoczonych powyżej opisów czynów – we wszystkich przypadkach

– wynika, że w stosunku do oskarżonego można mówić o jednym działaniu (zachowaniu) przestępnym podjętym w okresie od dnia 10 stycznia 2013 r., polegającym na założeniu rachunku bankowego o numerze (...) w (...)Banku w O., a następnie udostępnieniu nieustalonej osobie wszelkiej dokumentacji związanej z założeniem w/w rachunku bankowego – które to zachowanie stanowiło pomocnictwo do następnie dokonanych przez inną osobę przestępstw oszustwa. Ta inna nieustalona osoba w późniejszym okresie, już bez faktycznego zaangażowania oskarżonego, wykorzystując „przedpole” przygotowane przy pomocy oskarżonego, dokonała następnie kilku przestępstw oszustwa. Nie da się wywieść – że oskarżony – w świetle poczynionych przed Sąd meriti ustaleń faktycznych – popełnił kilka przestępstw oszustwa w formie zjawiskowej pomocnictwa, jako że jego zamiar koncentrował się li tylko na zarejestrowaniu na założeniu konta bankowego i przekazaniu dokumentacji z tym związanej nieustalonej osobie, które to zachowania zmierzały do udzielenia pomocy tej nieustalonej osobie w dokonaniu w przyszłości bliżej niesprecyzowanych oszustw na szkodę osób których tożsamość nie była wtedy znana oskarżonemu (okoliczności sprawy wskazują również, że nie była ona wówczas znana także samemu sprawcy tychże oszustw). Oczywistym jest bowiem, że oskarżony nie był w stanie przewidzieć ile osób i w jaki dokładnie sposób doprowadzi do niekorzystnego rozporządzenia mieniem, osoba, której przekazał dokumenty. Nie da się uznać, że oskarżony za każdym razem – gdy osoba której przekazał w/w dokumenty podejmowała swoje przestępcze działania – popełniał przestępstwa oszustwa w formie zjawiskowej pomocnictwa. Jak wynika bowiem z opisów czynów przypisanych oskarżonemu w omawianych wyżej wyrokach, jego przestępne zachowanie zakończyło się po przekazaniu w/w dokumentów, a konkretne oszustwa były już popełniane przez tę inną nieustaloną osobę. Można byłoby mówić w odniesieniu do oskarżonego o odrębnych przestępstwach popełnionych w formie zjawiskowej pomocnictwa do oszustwa tylko wówczas, gdyby materiał dowodowy wykazał, że przed każdą transakcją ta nieznana osoba kontaktowała się z oskarżonym, a ten za każdym razem przekazywał jej dostęp do konta bankowego – w celu dokonania przez tę inną osobę konkretnego przestępstwa oszustwa. Takich zaś dowodów w sprawie nie ma.

W tej sytuacji, w ocenie Sądu Okręgowego, niezależnie od faktu, że pokrzywdzonymi przez nieustalonego sprawcę są różne osoby, a poszczególne zachowania tego sprawcy miały miejsce w różnych dniach, to A. D. dopuścił się tylko jednego czynu zabronionego określonego w art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. niezależnie od tego ilu odrębnych przestępczych zachowań dopuścił się rzeczywisty sprawca, któremu oskarżony dopomógł. Tym samym więc uznać należało, że zaskarżony wyrok, uznany być musi za dotknięty uchybieniem określonym w art. 439 § 1 pkt 7 k.p.k. albowiem ponownie skazano oskarżonego za czyn, za który został on już wcześniej prawomocnie skazany.

Stwierdzenie powyższej okoliczności skutkowało, o czym była już mowa na wstępie, koniecznością uchylenia wyroku Sądu Rejonowego w Otwocku z dnia 17 sierpnia 2017 r., sygn. akt II K 55/15 i umorzenia postępowania przeciwko oskarżonemu w oparciu o przepis art. 17 § 1 pkt. 7 k.p.k.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy orzekł, jak w sentencji wyroku.